

ฉบับพิเศษ หน้า ๑
เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

*พระราชบัญญัติ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ในวงราชการ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๓๐

- ยกเลิกโดย พ.ร.ม. ประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
ทุจริต พ.ร.ม. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

เป็นปีที่ ๔๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำ
แนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือมีเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย สมาชิกสภาท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และหมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจด้วย

“การทุจริตในวงราชการ” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นไม่ปฏิบัติกรอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“การประพฤติมิชอบในวงราชการ” หมายความว่า การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นไม่ปฏิบัติกรอย่างใดในตำแหน่ง

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

หรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อื่นเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติของคณะรัฐมนตรีอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่ง
มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สิน
ของแผ่นดิน ไม่ว่าการปฏิบัติหรือละเว้นไม่ปฏิบัติตามเป็นการทุจริตใน
วงราชการด้วยหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึงการประมาทเลินเล่อ
ในหน้าที่ดังกล่าวด้วย

“องค์กรกลางบริหารงานบุคคล” หมายความว่า คณะ
กรรมการข้าราชการพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ
พลเรือนหรือคณะกรรมการอื่นทำนองเดียวกัน ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลการ
ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคล
สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และให้หมายความรวมถึงคณะกรรมการที่ทำ
หน้าที่บริหารรัฐวิสาหกิจหรือผู้สำเร็จราชการ องค์การ การ ลูกจ้าง
ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ แล้วแต่กรณีด้วย
แต่ไม่หมายความรวมถึงคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

“รองเลขาธิการ” หมายความว่า รองเลขาธิการ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวง
ราชการ

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการและข้าราชการ
ในสังกัดสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบใน
วงราชการซึ่งเลขาธิการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และ
หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงาน ซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงาน
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ที่คณะ
กรรมการได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๖ แห่งพระราช
บัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีที่มีการดำรงตำแหน่งขอ ประธานกรรมการ
และกรรมการได้สิ้นสุดลงในระหว่างปีตสมัยประชุมรัฐสภา หรือสภา
ผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือถูกยุบ ให้ว่าการดำรงตำแหน่งดังกล่าวขยาย
ออกไปจนกว่าประธานกรรมการและกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่จะ
เข้ารับหน้าที่”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๖ แห่ง
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบใน
วงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

“เมื่อประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ในระหว่างที่ยังไม่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้แทนตามวรรคสอง ให้กรรมการที่เหลืออยู่เลือกกรรมการคนหนึ่งเสนอนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อรักษาการในตำแหน่งประธานกรรมการเป็นการชั่วคราว”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ เลขาธิการจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่าสี่ปีได้

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖ วรรคสอง และมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง วรรคสอง มาใช้บังคับแก่เลขาธิการโดยอนุโลม”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๑) และ (๒) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“(๑) เสนอมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสดงสินทรัพย์และหนี้สินตามมาตรา ๒๓”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๓ ทวิ มาตรา ๑๓ ทรี และมาตรา ๑๓ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

“มาตรา ๑๓ ทวิ เรื่องดังต่อไปนี้ห้ามมิให้คณะกรรมการรับหรือยกขึ้นพิจารณา

(๑) เรื่องที่คณะกรรมการได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดและนายกรัฐมนตรีรับทราบแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่เป็นกรณีการดำเนินการตาม มาตรา ๑๕ เบื้อง

(๒) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล หรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดในเรื่องนั้นแล้ว เว้นแต่เป็นกรณีที่เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๑ ทวิ และ มาตรา ๒๑ ตร

มาตรา ๑๓ ตร เรื่องดังต่อไปนี้คณะกรรมการจะไม่รับหรือยกขึ้นพิจารณาได้

(๑) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุ จนถึงวันที่มีการกล่าวหาหรือเรียนและคณะกรรมการเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

(๒) เรื่องที่คณะกรรมการเห็นว่าไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) เรื่องที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ ซึ่งไม่ระบุพยานหลักฐานชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้

มาตรา ๑๓ จัตวา เรื่องใดที่คณะกรรมการไม่รับหรือไม่ยกขึ้นพิจารณาตามมาตรา ๑๓ ทวิ หรือมาตรา ๑๓ ตร (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) ถ้าคณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร จะแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่

ฉบับพิเศษ หน้า ๗

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาหรือเรียนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้วแจ้งให้
คณะกรรมการทราบก็ได้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔ ทวิ แห่งพระราช
บัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๑๔ ทวิ เมื่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐ
วิสาหกิจได้รับหนังสือสอบถามตามมาตรา ๑๔ (๑) แล้ว ให้ส่วนราชการ
หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจนั้นชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติ
ราชการหรืองานใด ๆ ที่ได้มีการสอบถามทุกครั้งภายในสามสิบวันนับแต่
วันที่ได้รับหนังสือสอบถาม

ในกรณีที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจมีความ
จำเป็นต้องใช้เวลาในการชี้แจงข้อเท็จจริงเกินกำหนดเวลาสามสิบวัน ให้มี
หนังสือแจ้งไปยังผู้สอบถามทราบก่อนวันสิ้นสุดกำหนดพร้อมทั้งเหตุผล โดย
ขอขยายระยะเวลาได้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน แต่รวมระยะเวลาทั้งหมด
ต้องไม่เกินเก้าสิบวัน”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองและวรรคสามของ
มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘

“อนุกรรมการต้องแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความซื่อสัตย์สุจริตและมี
ความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่าง ๆ

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

การแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณาสอบสวนตามวรรคหนึ่ง
อย่างน้อยต้องมีกรรมการร่วมอยู่ด้วยหนึ่งคน และอนุกรรมการนั้นต้อง
ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ และไม่มีเหตุต้องพ้นจากตำแหน่ง
อย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๖ ยกเว้น (๒)”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑ ทวิ แห่งพระราช
บัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๑๑ ทวิ เมื่อคณะกรรมการได้รับเรื่องกล่าวหาหรือเรียน
เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำการทุจริตหรือ
ประพฤติมิชอบในวงราชการให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาสอบสวน
โดยไม่ชักช้า และก่อนที่คณะกรรมการจะมีมติว่าเรื่องที่สอบสวนมีมูลว่า
ผู้นั้นกระทำความผิดจะต้องแจ้งข้อกล่าวหาหรือเรียนให้ผู้นั้นทราบ และให้
โอกาสแก่ผู้นั้นที่จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือเรียนด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการพิจารณาสอบสวน
เพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ
กำหนดโดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ แห่ง
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบใน
วงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ ในการพิจารณาสอบสวนตามความในพระราช
บัญญัตินี้ถ้าคณะกรรมการเห็นว่ากรณีใดมีเหตุผลสมควรให้ส่งพักราชการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา ร้องเรียนก็ให้รายงานไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบและส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา ร้องเรียนสั่งพักราชการหรือพนักงาน เพื่อรอฟังผลการพิจารณาของคณะกรรมการ และให้ถือว่าเป็นการสั่งพักราชการหรือสั่งพนักงานตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา ร้องเรียนนั้น และให้นำบทบัญญัติ ระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการสั่งให้กลับเข้ารับราชการหรือกลับเข้าทำงาน เพราะถูกสั่งพักราชการหรือพนักงานตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้คณะกรรมการสั่งเรื่องและความเห็นไปยังปลัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

มาตรา ๑๕ เมื่อคณะกรรมการมีมติว่าเรื่องที่สอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมีมูลว่าผู้นั้นกระทำความผิด ให้ประธานกรรมการรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบและส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นดำเนินการทางวินัยต่อไป และถ้ากรณีเป็นความผิดทางอาญาก็ให้แจ้งต่อพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติตามมาตรา ๑๗ ทวิ

สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัย เมื่อคณะกรรมการมีมติว่าเรื่องที่สอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวมีมูลเป็นการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ ให้ประธาน

กรรมการรายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบและส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือ
ผู้อำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้นั้นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป และ
หากกรณีเป็นความผิดทางอาญาก็ให้แจ้งต่อพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ ภายใน
กำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่ง
ร้อยยี่สิบวันนับแต่วันได้รับเรื่อง ถ้ามีความจำเป็นคณะกรรมการอาจอนุญาต
ให้ขยายระยะเวลาออกไปอีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวันก็ได้
เมื่อเห็นว่ามีเหตุผลอันสมควร”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕ ทวิ มาตรา ๑๕
ตรี มาตรา ๑๕ จัตวา และมาตรา ๑๕ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๑๕ ทวิ เมื่อผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับเรื่อง
ตามมาตรา ๑๕ แล้ว ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนทาง
วินัย หรือต้องดำเนินการเพื่อพิจารณาโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นภายใน
สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องดังกล่าว เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการ
ประการใดไปบ้างแล้วให้แจ้งคณะกรรมการทราบผลทุกสามสิบวัน

ในการสอบสวนทางวินัยตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการสอบสวน
นำสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการมาใช้เป็นหลักในการสอบสวน
และทำความเข้าใจกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนด้วย และใน
กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนมีความเห็นขัดแย้งกับมติของคณะกรรมการ
ก็ให้แสดงเหตุผลไว้ในสำนวนการสอบสวนทางวินัยนั้นด้วย

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

มาตรา ๑๕ ตริ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับแจ้งผลการสอบสวนทางวินัยจากคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๕ ทวิ แล้ว ต้องสั่งดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปโดยเร็ว

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ไม่ว่าจะลงโทษหรือไม่ก็ตาม ต้องแจ้งให้คณะกรรมการทราบภายในสิบห้าวัน

มาตรา ๑๕ จัตวา ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ดำเนินการตามมาตรา ๑๕ ทวิ หรือมาตรา ๑๕ ตริ ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชานั้นกระทำผิดวินัย

มาตรา ๑๕ เบญจ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการตามมาตรา ๑๕ ทวิ หรือคณะกรรมการเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๑๕ ตริ ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรีและให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งการตามที่เห็นสมควรหรือในกรณีที่จำเป็นจะสั่งให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ เว้นแต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้คณะกรรมการแจ้งความเห็นไปยังประธานคณะกรรมการตุลาการเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ เมื่อมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการหรือมีการกล่าวหาหรือเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยเบื้องต้นก่อนว่าพฤติการณ์หรือเรื่องดังกล่าวหาจริงหรือไม่ และมีมูลเพียงพอที่คณะกรรมการจะรับไว้พิจารณาหรือไม่ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งได้แสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินตามมาตรา ๒๓ ไว้แล้ว ให้คณะกรรมการนำรายการแสดงสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวมาพิจารณาประกอบด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการมีมติตามวรรคหนึ่งว่าพฤติการณ์หรือเรื่องดังกล่าวหาจริงหรือเรียนมีมูลเพียงพอที่คณะกรรมการจะรับไว้พิจารณาได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อทราบข้อเท็จจริงต่อไป ในการสืบสวนสอบสวนนั้นคณะกรรมการจะมอบอำนาจให้กรรมการ อนุกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ใดดำเนินการแล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบก็ได้

มติของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาผลการสืบสวนสอบสวนตามมาตรา ๒๐ แล้ว มีมติว่ากรณีมีมูลน่าเชื่อว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นแสดงสินทรัพย์และหนี้สินของตนตามรายการวิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

เมื่อคณะกรรมการได้รับรายการแสดงสินทรัพย์และหนี้สินตามวรรค
หนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบสวนหรือมอบอำนาจให้กรรมการ
หรืออนุกรรมการดำเนินการสอบสวนและให้นำความในมาตรา ๑๗ ทวิ มา
ใช้บังคับโดยอนุโลม

มติของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๑ ทวิ มาตรา
๒๑ ทริ และมาตรา ๒๑ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๒๑ ทวิ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๑
แล้วหากพิจารณาวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นร้ายแรงผิดปกติ หรือมี
ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และไม่สามารถชี้แจงได้ว่าทรัพย์สินดังกล่าวนั้น
ตนได้มาโดยชอบ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวง
ราชการ และให้คณะกรรมการแจ้งให้พนักงานอัยการดำเนินการเพื่อปฏิบัติ
ตามมาตรา ๒๑ ทริ แล้วเสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา
สั่งหรือดำเนินการให้มีการส่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก เว้นแต่
ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ให้คณะกรรมการแจ้งความเห็นไปยัง
ประธานคณะกรรมการตุลาการเพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

มติของคณะกรรมการที่วินิจฉัยว่าผู้ขึ้นร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ตามวรรคหนึ่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

มาตรา ๒๑ ตริ บรรดาทรัพย์สินที่คณะกรรมการมีมติว่าเป็นทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกติหรือเพิ่มขึ้นผิดปกติตามมาตรา ๒๑ ทวิ ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลโดยไม่ชักช้าเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ขึ้นจะสามารถนำพยานหลักฐานมาแสดงให้ศาลเห็นว่าทรัพย์สินดังกล่าวนั้นตนได้มาโดยชอบ ในกรณีให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นว่าเพื่อประโยชน์ในการยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งสมควรทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้พนักงานอัยการเสนอความเห็นไปยังคณะกรรมการโดยเร็ว เมื่อคณะกรรมการเห็นชอบด้วยก็ให้ดำเนินการตามความเห็นของพนักงานอัยการ ถ้าไม่เห็นด้วยก็ให้แจ้งพนักงานอัยการทราบเพื่อยื่นคำร้องต่อไป

มาตรา ๒๑ จัตวา เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหา ร้องเรียนว่าทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการตามมาตรา ๑๗ ทวิ ในกรณีที่เป็นความผิดอย่างร้ายแรง หรือในกรณีที่มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ และคณะกรรมการได้มีมติให้รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๒๐ แล้ว แม้ภายหลังผู้ขึ้นจะพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไปแล้วด้วยเหตุอื่น นอกจากตาย ก็ให้คณะกรรมการมีอำนาจดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้น

พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่า
เรื่องที่สอบสวนมีมูลว่าผู้นั้นกระทำความผิดอย่างร้ายแรง หรือผู้นั้นร้ายวย
ผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ก็ให้ผู้นั้นกลับบัญชีของเจ้าหน้าที่
ของรัฐผู้นั้น พนักงานอัยการ นายกรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการตุลาการ
แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้
พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ”

มาตรา ๑๖ บรรดาเรื่องกล่าวหา ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่
สำนักงาน ป.ป.ป. ได้รับไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะ
กรรมการดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิชัย รัตตกุล

รองนายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๖

เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ ตุลาคม ๒๕๓๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ ในส่วนที่เกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการ เลขานุการและรองเลขานุการ และการแต่งตั้งผู้รักษาการแทนในกรณีที่ประธานกรรมการและเลขานุการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รวมทั้งบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการและขั้นตอนวิธีการในการสืบสวนสอบสวนและพิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่กล่าวหาหรือเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการได้ผลอย่างจริงจัง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้